



แผนบริหารความเสี่ยง ด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ของสำนักการต่างประเทศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการต่างประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗



คำนำ

สภาพการณ์ปัจจุบันที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย รวมถึงการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ส่งผลให้องค์กรภาครัฐต่าง ๆ ในไทย เผชิญกับความเสี่ยงด้านการทุจริตที่อาจกระทบต่อการดำเนินภารกิจและการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรภาครัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น องค์กรภาครัฐทุกส่วนราชการจึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในองค์กร

หลักประกันที่สำคัญในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนนั้น คือ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อลดโอกาสที่จะประสบปัญหาและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุจริตภายในองค์กร โดยเฉพาะการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภารกิจภาครัฐ การให้บริการประชาชน และประเทศชาติ

ดังนั้น สำนักการต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการทบทวนและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตประจำปีสำนักการต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีมาตรการ และแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการกระทำทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพที่เตรียมการป้องกันล่วงหน้า โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางในการป้องกันตามบริบทและภารกิจของสำนักการต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๕ มิติ ประกอบด้วย ๑. มิติการบริหารงานบุคคล ๒. มิติการบริหารจัดการ ๓. มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ ๔. มิติการจัดซื้อจัดจ้าง ๕. มิติการรักษาความลับของทางราชการ การจัดทำแผนความเสี่ยงของสำนักการต่างประเทศทั้ง ๕ มิตินี้เพื่อลดโอกาสที่จะทำให้เกิดปัญหาและความเสียหายจากการทุจริตล่วงหน้าที่จะส่งผลกระทบต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป

สำนักการต่างประเทศ

มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. ประโยชน์ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	๒
๔. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยง	๒
๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๓
๖. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตมิชอบของสำนักงานต่างประเทศประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๐-๑๒
๖.๑ มิติการบริหารงานบุคคล	
๖.๒ มิติการบริหารจัดการ	
๖.๓ มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ	
๖.๔ มิติการจัดซื้อจัดจ้าง	
๖.๕ มิติการรักษาความลับของทางราชการ	
บรรณานุกรม	๑๓
ภาคผนวก	
- คำสั่งสำนักงานต่างประเทศ ที่ ๒/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน องค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของ สำนักงานต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖	

๑. หลักการและเหตุผล

การทุจริตในระบบราชการของประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประเทศอย่างมากในหลายๆ ด้าน ทั้งในด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม เสถียรภาพทางการเมือง ความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนการบริหารราชการ ซึ่งปัญหาด้านการทุจริตส่วนใหญ่จะเกิดจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้ำหน้าต้นต่อที่แท้จริงได้ยาก โดยเฉพาะการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบ ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมสาธารณะก่อให้เกิดความเสียหายต่อภารกิจ ภาครัฐ การให้บริการประชาชน และประเทศชาติ

องค์กรภาครัฐทุกส่วนราชการ จึงต้องกำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการของตนเอง เนื่องจากปัญหาการทุจริตในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะภาคราชการมักถูกมองจากสังคมภายนอกว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริต ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย ดังนั้น มาตรการหรือแนวทางการป้องกันการทุจริตจึงควรมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อให้สกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงความเสี่ยง ด้านการทุจริตล่วงหน้าก่อนเสมอ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กร

ทั้งนี้ แผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้กำหนดให้ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปี สำนัก ดังนั้น สำนักการต่างประเทศ โดยคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใส ของสำนักการต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ทบทวน วิเคราะห์ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปีสำนักการต่างประเทศ เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก จำนวน ๕ มิติ ประกอบด้วย

๑. มิติการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามระเบียบวินัย และความเสี่ยงที่อาจเป็นสาเหตุให้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

๒. มิติการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ความเสี่ยงที่เกิดจากการเดินทางไปราชการต่างประเทศ ความเสี่ยงที่เกิดจากการรับรองแขกต่างประเทศ ความเสี่ยงในการจัดทำหนังสือเดินทางราชการและหนังสือนำตรวจลงตรา และความเสี่ยงในการจัดทำข้อมูลด้านต่างประเทศ

๓. มิติการบริหารทรัพย์สินของทางราชการ ประกอบด้วย ความเสี่ยงจากการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก

๔. มิติการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๕. มิติการรักษาความลับของทางราชการ ประกอบด้วย ประเด็นที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง หรือเป็นข้อมูลที่ไม่ควรเผยแพร่ต่อสาธารณะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานการต่างประเทศ

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงทุจริตประพตติมิชอบ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการทุจริต
- ๒) เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกัน ควบคุมหรือลดความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบ
- ๓) เพื่อสร้างความเชื่อมั่น สร้างวัฒนธรรมด้านความโปร่งใส และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการของสำนักงานการต่างประเทศ

๓. ประโยชน์ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

- ๑) ผู้บังคับบัญชาและบุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงทุจริตประพตติมิชอบของสำนักงาน ตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบของสำนักงานการต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
- ๒) มีเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเพื่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ของสำนักงานการต่างประเทศ พร้อมนำแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อลดมูลเหตุหรือโอกาสในการเกิดความเสี่ยงทุจริตประพตติมิชอบภายในได้ รวมทั้งยังสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างทันเวลา
- ๓) สามารถติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ/กิจกรรมควบคุมความเสี่ยงทุจริตประพตติมิชอบให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนด และนำผลที่ได้จากการติดตามมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนฯ ในปีถัดไป
- ๔) บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศมีการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบ โดยนำแนวทางการบริหารจัดการไปประยุกต์ใช้กับการ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
- ๕) สำนักงานการต่างประเทศ มีขีดความสามารถและมาตรฐานการดำเนินงานตามนโยบายที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากำหนด

๔. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยง

สำนักงานการต่างประเทศได้กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์ ประเมิน และแนวทางป้องกันความเสี่ยงด้านความโปร่งใส เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น ๕ มิติ ดังนี้

๑. มิติการบริหารงานบุคคล
๒. มิติการบริหารจัดการ
๔. มิติการจัดซื้อจัดจ้าง
๕. มิติการรักษาความลับของทางราชการ

๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

กรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organization 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นแนวคิดของการควบคุมภายในองค์กรที่เป็นมาตรฐานและได้รับการยอมรับสากล โดยเริ่มเผยแพร่เมื่อปี ๒๕๓๕ และปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมล่าสุดในปี ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในองค์กร แต่เพิ่มเติมส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ/องค์กร ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการ/องค์กร

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ประกอบด้วย

๑. แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure/Incentive)
๒. โอกาส (Opportunity) ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร
๓. การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ (Rationalization)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริตแบ่งออกได้ ๓ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีการให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ/องค์กร ตามหลักการ/แนวคิด COSO ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๓. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
๕. กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- (๑) Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- (๒) Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบและจะต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร
- (๓) Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่เกิดซ้ำขึ้นอีก (Known Factor)

ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การเกิดทุจริตเข้ามาได้อีก

(๔) Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันการปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการเหตุปัจจัยล่วงหน้าที่อาจขึ้นในอนาคต (Unknown Factor)

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คิดก่อนล่วงหน้า)

สถานะความเสี่ยงสามารถระบุออกได้ตามสีไฟจราจร ดังนี้

- **สถานะสีเขียว:** ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง:** ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม:** ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน และหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง:** ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

1 High	1 High	2 High	3 Medium
1 High	2 High	3 Medium	4 Medium
2 High	3 Medium	4 Medium	5 Low
3 Medium	4 Medium	5 Low	6 Low

สำนักงานต่างประเทศได้วิเคราะห์ความเสี่ยงจากกระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานต่างประเทศ และประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยอ้างอิงเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต “คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs RISK-ASSESSMENTS, กันยายน ๒๕๖๑” จาก สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ป.ป.ท.) เพื่อระบุประเด็นความเสี่ยง ประเภทความเสี่ยง และสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสที่สำคัญในแต่ละด้าน ซึ่งนำไปสู่มาตรการจัดการความเสี่ยงโดยสามารถระบุประเด็นความเสี่ยงได้ ดังนี้

๑. ตารางระบุประเภทความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยง

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		สถานะความเสี่ยง
			Known Factor	Unknown Factor	
๑. มิติการบริหารงานบุคคล	๑.๑ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามระเบียบวินัย	๑. การขาดงานและการสแกนลายนิ้วมือแต่ไม่มาปฏิบัติราชการ	✓		สีเหลือง
		๒. การละเลยการปฏิบัติหน้าที่	✓		สีเหลือง
	๑.๒ ความเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุให้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่	- การปฏิบัติราชการของบุคลากรของสำนักงานต่างประเทศมีความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานแตกต่างกันและไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	✓		สีเหลือง
๒. มิติการบริหารจัดการ	๒.๑ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเดินทางไปราชการต่างประเทศ	๑. สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่สามารถออกเอกสารหลักฐาน (ใบเสร็จ) ที่ถูกต้องตามระเบียบราชการได้	✓		สีส้ม
		๒. การเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจากงบประมาณที่ได้รับ การอนุมัติและค่าเบี้ยเลี้ยงที่ต้องจ่ายตามความเป็นจริง (กรณีได้รับ		✓	สีเหลือง

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		สถานะความเสี่ยง
			Known Factor	Unknown Factor	
		การยืนยันกำหนดการล่าสุดภายหลังจากการอนุมัติ)			
	๒.๒ ความเสี่ยงที่เกิดจากการรับรองแขกต่างประเทศ	๑. การแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกมาปฏิบัติงานเกินจากจำนวนที่ส่วนราชการร้องขอทำให้การเบิกจ่ายเกินกว่างบประมาณที่ได้รับ	✓		สีส้ม
๓. มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ	- ความเสี่ยงจากการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน	- การบันทึกและตรวจสอบข้อมูลการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน	✓		สีเขียว
๔. มิติการจัดซื้อจัดจ้าง	- ความเสี่ยงจากการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๑. มีระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมากและมีการปรับเปลี่ยนระเบียบอยู่ตลอดเวลา ๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายขั้นตอนอาจเกิดความผิดพลาดในทางปฏิบัติได้ ๓. ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอ	✓		สีเหลือง
๕. มิติการรักษาความลับของทางราชการ	- ประเด็นที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง หรือเป็นข้อมูลที่ไม่ควรเผยแพร่ต่อสาธารณะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักการต่างประเทศ	๑. บุคคลอื่นหรือผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องล่วงรู้ข้อมูลที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองหรือข้อมูลที่ไม่ควรเผยแพร่ต่อสาธารณะ ๒. ข้อมูลที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองถูกเผยแพร่ไปสู่สาธารณะและถูกนำไปใช้ในทางทุจริต		✓	สีเหลือง

จากตาราง ๑ แสดงให้เห็นว่าจากขอบเขตความเสี่ยงการทุจริตประพตมิชอบของสำนักงานต่างประเทศ ทั้ง ๕ มิติ นั้น ประกอบด้วยประเด็นความเสี่ยงจำนวนทั้งสิ้น ๗ ประเด็น ซึ่งมีเหตุการณ์ความเสี่ยงจำนวน ๑๓ เหตุการณ์ และแยกเป็นประเภท Known Factor จำนวน ๗ ประเภท และ Unknown Factor จำนวน ๒ ประเภท โดยมีสถานะความเสี่ยง สีเขียวจำนวน ๑ สถานะ สีเหลืองจำนวน ๕ สถานะ และ สีส้มจำนวน ๒ สถานะ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่สถานะความเสี่ยงระดับสูงหรือสูงมาก “สีส้ม/แดง” จะเป็นประเด็นความเสี่ยงที่มีความจำเป็นต้องเฝ้าระวังอย่างมาก โดยจะคำนวณหา “ค่าความเสี่ยงรวม” ได้จาก ค่าความเสี่ยงรวม = ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง (ที่มีค่า ๑ – ๓) × ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ที่มีค่า (๑ – ๓)

โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๑. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- **MUST** หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- **SHOULD** หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- **ค่า ๒ หรือ ๓** คือ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาศิเครือข่าย

- **ค่า ๒ หรือ ๓** คือ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial

- **ค่า ๒ หรือ ๓** คือ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User

- **ค่า ๑ หรือ ๒** คือ กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth

จากนั้น นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพ การจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี: จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน: จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน	อ่อน	ค่อนข้างสูง	สูง

๒. ตาราง SCORING ข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	มิติ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตระดับสถานะสีส้ม/สีแดง	ระดับของความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (๑-๙)	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (ต่ำ/ปานกลาง/สูง)
			๓	๒	๑			
๑	มิติการบริหารบุคคล	ไม่มี	-	-	-	-	-	
๒	มิติการด้านการบริหารจัดการ	๒.๑ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเดินทางไปราชการต่างประเทศ - การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหลายสกุลเงินจากสกุลเงินหลักเป็นสกุลเงินท้องถิ่น ในหลายกรณี พบว่าสถานที่แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่สามารถออกหลักฐาน (ใบเสร็จ) ที่ถูกต้องตามระเบียบราชการ	๓	๒	๖	ปานกลาง		
		๒.๒ ความเสี่ยงการรับรองแขกต่างประเทศ - การเปลี่ยนแปลงกำหนดการอย่างกะทันหัน	๓	๒	๖	ปานกลาง		
		๒.๓ ความเสี่ยงในการจัดทำหนังสือเดินทางราชการและหนังสือนำตรวจลงตรา - เจ้าหน้าที่ได้รับเอกสารกระชั้นชิดส่งผลกระทบต่อการเดินทางตามระเบียบ	๓	๓	๙	ปานกลาง		

ที่	มติ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ระดับสถานะ สีส้ม/สีแดง	ระดับของ ความจำเป็น ของ การเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับ ความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความ เสี่ยงรวม (๑-๙)	ค่าประเมินการ ควบคุมความเสี่ยง การทุจริต (ต่ำ/ปานกลาง/สูง)
		ราชการ/สถานเอกอัครราชทูต ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะ ไม่ได้รับหนังสือเดินทาง ราชการ/หนังสือนำตรวจ ลงตรา ตามกำหนด				
		๒.๔ ความเสี่ยงในการจัดทำข้อมูล ด้านต่างประเทศ - เจ้าหน้าที่ได้รับ คำขอจัดทำ ข้อมูลส่งผลให้การจัดทำข้อมูล ให้ครบถ้วน	๓	๒	๖	ปานกลาง
๓	มติการบริหาร จัดการ ทรัพย์สินของ ทางราชการ	ไม่มี	-	-	-	-
๔	มติด้านการ จัดซื้อจัดจ้าง	ไม่มี	-	-	-	-
๕	มติการรักษา ความลับของ ทางราชการ	ไม่มี	-	-	-	-

จากตาราง ๒ แสดงให้เห็นว่าจากขอบเขตความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานต่างประเทศ ทั้ง ๕ มติ นั้นมี
ประเด็นความเสี่ยงที่ต้อง “เฝ้าระวัง” จำนวนทั้งสิ้น ๔ ประเด็น รวมทั้งแสดงให้เห็นการประเมินค่าความเสี่ยง
รวม ๑-๙ และค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต(ต่ำ-สูง)โดยประเด็นความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงรวม
และค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต “สูง” มีจำนวน - ประเด็น “ค่อนข้างสูง” จำนวน- ประเด็น
และ “ปานกลาง” จำนวน ๔ ประเด็น

๖. แผนบริหารความเสี่ยงทุจริตประพตติมิชอบของสำนักงานการต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันความเสี่ยง
๑. มิติการบริหารงานบุคคล	๑.๑ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติ ตามระเบียบวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - ความเสียหายระดับบุคคล บุคลากร ของสำนักงานการต่างประเทศ อาจได้รับโทษทางวินัย - ความเสียหายระดับหน่วยงาน สร้างความเสียหายต่อภารกิจของ สำนักงานการต่างประเทศ/สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการสแกนลายนิ้วมือ ในสำนักทุกวัน - จัดทำรายชื่อบุคลากรผู้ที่มีประวัติ การมาทำงานยอดเยี่ยม - มีการติดตามงานโดยผู้บังคับบัญชา อย่างต่อเนื่อง - มีคู่มือการบริหารงานบุคคลของสำนัก
	๑.๒ ความเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุ ให้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> - ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของ บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องและสร้างความ เข้าใจเพื่อให้บุคลากรของสำนัก การต่างประเทศปฏิบัติตามระเบียบ ทางราชการอย่างเคร่งครัด
๒. มิติการบริหารจัดการ	๒.๑ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเดินทาง ไปราชการต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ความเสียหายต่อบุคลากร ที่ต้อง รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดให้มีการ แลกเปลี่ยนความรู้ - การเดินทางไปราชการต่างประเทศ แก่บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศ - แจ้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการดำเนินงานให้แก่สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการ และผู้เกี่ยวข้อง
	๒.๒ ความเสี่ยงที่เกิดจากการจัด ขบวนรถยนต์รับรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่คุ้มค่าในการใช้จ่าย งบประมาณของทางราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การประสานงานและการจัดทำเอกสาร ให้ชัดเจน

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันความเสี่ยง
	แขกต่างประเทศ	- อันตรายต่อทรัพย์สินของทางราชการและชีวิตของบุคคล	- ตรวจสอบความปลอดภัยและความพร้อมของรถยนต์รับรอง และพนักงานขับรถ
	๒.๓ ความเสี่ยงในการจัดทำหนังสือเดินทางราชการและหนังสือนำตรวจลงตรา	- สมาชิกวุฒิสภา/ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไม่สามารถเดินทางไปราชการทันตามกำหนด - ส่งผลให้กระทบต่อความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	- มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
	๒.๔ ความเสี่ยงในการจัดทำข้อมูลด้านต่างประเทศ	- ข้อมูลขาดความถูกต้อง ไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน - ความเชื่อมั่นของบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	- มีมาตรการ แนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง
๓. มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ	- ความเสี่ยงจากการใช้ทรัพย์สินของราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน	- การสูญหายของทรัพย์สินของทางราชการ - ความเสียหายต่องบประมาณที่ต้องจัดหาเพิ่มเติม	- จัดทำระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการบันทึกใช้ทรัพย์สินของทางราชการ - มอบหมายผู้รับผิดชอบหลักภายในสำนัก เพื่อรับผิดชอบ ตรวจสอบการใช้งานทรัพย์สินของทางราชการ
๔. มิติด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	- ความเสี่ยงจากการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- ความเสียหายต่อเงินงบประมาณที่ต้องดำเนินการจัดหาใหม่	- ความรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อบรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันความเสี่ยง
		<ul style="list-style-type: none"> - การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด 	<p>แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของสำนัก มีการควบคุมดูแล และตรวจสอบทุกขั้นตอน
<p>๕. มิติการรักษาความลับของทางราชการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การรั่วไหลของข้อมูลลับ..... 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเอกสารลับของทางราชการ อาจรั่วไหลไปสู่สาธารณะและถูกนำไปใช้ในทางไม่สุจริต 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นความลับในส่วนที่สำนักรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและระมัดระวังในขั้นตอนการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ

บรรณานุกรม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท.(๒๕๖๑). คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs RISK-ASSESSMENTS. (ออนไลน์).เข้าถึงได้จาก <http://sakonnakhon.go.th/document/rmm๑.pdf>

ภาคผนวก



คำสั่งสำนักการต่างประเทศ

ที่ ๒ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต

ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส

ของสำนักการต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

.....

เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสและการรักษา
มาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและการขับเคลื่อนภารกิจด้านคุณธรรม จริยธรรม
และความโปร่งใสของสำนักการต่างประเทศบรรลุเป้าประสงค์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โดยการรักษาและต่อยอดการเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใсы่างยั่งยืน
สำนักการต่างประเทศ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ประกอบด้วย

- | | |
|---------------------------------------|----------------------|
| ๑. ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ |
| ๒. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป | หัวหน้าคณะกรรมการ |
| ๓. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพิธีการทูต | รองหัวหน้าคณะกรรมการ |
| ๔. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานความสัมพันธ์ | รองหัวหน้าคณะกรรมการ |
| ๕. นายเรวัต วรรณนุรักษ์ | คณะกรรมการ |
| ๖. นางศิวพร แก้ววิเศษ | คณะกรรมการ |
| ๗. นายสนั่น ศิริบุรณ์ | คณะกรรมการ |
| ๘. นางสาวกัญญารัตน์ เอี่ยมสุขแสง | คณะกรรมการ |
| ๙. นายกริณ จันทจรส์วัฒน์ | คณะกรรมการ |
| ๑๐. นางสาววรรณภัสสร ไชยเทพ | คณะกรรมการ |
| ๑๑. นางสาวบุตรี อัครรังสี | คณะกรรมการ |
| ๑๒. นางนภัสสร จินตวิโรจน์ ชั้นประดับ | คณะกรรมการ |
| ๑๓. นางสาวกัญญฉัตร ศิริวงศ์ | คณะกรรมการ |
| ๑๔. นางสาวตติยา รัตนวิโรจน์ | คณะกรรมการ |
| ๑๕. นายนครินทร์ อ่วมทอง | คณะกรรมการ |
| ๑๖. นางสาวอุทุมพร เชิดสุรียา | คณะกรรมการ |

๑๗. นางสาวกัญญาพร รอดพิทักษ์	คณะทำงาน
๑๘. นางสาวสุพินนิภา ปิยะไพศาลตระกูล	คณะทำงาน
๑๙. นางสาวรุจิรา นาพิมพ์	คณะทำงาน
๒๐. นางสาวนิตา บุญมี	คณะทำงาน
๒๑. นางสมพร ทองโกมล	คณะทำงาน
๒๒. นางสาวปรารมย์ โพธิ์สาลี	คณะทำงาน
๒๓. นางสาวมธุรส สระทองคำ	คณะทำงาน
๒๔. นายวิชัย ไชยสุกุมาร	คณะทำงาน
๒๕. นางสาววรรณวิภา จันทลงาม	คณะทำงาน
๒๖. นางสุมาลี ทองปลูก	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๗. นางสาวกรนิภา สุรพิพิธ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการรักษา
มาตรฐานและคุณภาพการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบจิตพอเพียงด้านทุจริต
๒. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบภายในสำนักฯ
๓. ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส
และการต่อต้านการทุจริตของสำนักฯ หรือร่วมเชิญชวนบุคลากรภายในสำนักสมัครสมาชิกชมรม
๔. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการสรรหา คัดเลือก หรือวิธีการอื่นใดตามประกาศ
คณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น
และสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใส
๕. รายงานผลการดำเนินการของสำนักฯ เป็นรายไตรมาส
๖. ร่วมเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทุจริตภายในสำนักฯ
๗. รายงาน/ร้องเรียน/แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ
๘. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริต

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางสาวนิสาพร วิบูลย์จันทร์)

ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ